

Ez a költemény egyúttal jellemét egy másik vonzó oldalról mutatja be. — Kétségtelen, hogy kedvtelése s első sorban vadászélete nemcsak testét keményítették meg annyira, hogy életrajzírója szerint tornászat dolgában még 70 éves korában is túltett sok fiatal emberen, — hanem *humorát* is a rengeteg vihara csiholta ki edzett lelkéből. Maga érzi jótékony hatását:

Jer, jer, humor, szeszély, vagy tudja a manó
Mi vagy;
Jer, jer piros leány,
Melynek még — sírás volt a nagyanyja,
Jöszte lelkemnek végszíkrajja,
Hintsd be, bár perczre, rónafénynyel
Eltűnt reményem sötét üszkét.
Órangyalom vagy,
Mentő sajkm az örvény felett!

Ha a gondok, mint megannyi barna csókák, feje körül zajongva röpködtek és a homloknak mély redőiben, e szirhasadékokban, fészket raknak; midőn bánat éri: vidám czimborák közt viharozza át az éjt, míg künn fergeteg dül,

... S köztük, mint holt szén égő romok között,
Elsötétült kedve ujonnan felpirul.

(*Kedvteléseim.*)

... Szívben, pohárban tűznedv lángja forr ma,
Lángolj, mint kigyúlt szenelőnek korma!
Szívjad szikráit, elborult kebel!

Sorba ürül a pohárból a Hegyalja cseppekben ömlő tüze. »Lány az üres pohár, borhoz adták, menyecske már! Fehérszemély, keringőt jár a feje, ki csókolózik vele.« (*Lakzi és tor.*)

Rájuk virrad a másnap; »mint kíváncsi pórleányka bekandikál az ablakon a hajnal«, mikor ráparancsol a cigányra:

... Czigány! legvigabb dalt hajnal felé!
Tüzes legyen, mint fajod sátorában
Az öreg fúvó lángoló szene!

(*Szász Károlyhoz. 1864.*)

Sokszor a dévajságig vidám. A gúnyt, tréfát dévaj módra zengi, »csalánt kötözve bokrétája közé.« — A szabadságharcz után (melyben a Vilmos-huszárok közt csatázott s érte később börtönnel bünhődött), a szomorú időkben kimeríthetetlen humora, e könyein szívárvánnyá tört szellemsugár derített fényt elsötétült kedélyű barátaira — írja Abafi. Lasztóczi házába menekült a kétségbeesett és hontalan. Társalgásban olyan volt — tovább

idézem életrajzíróját — mint-ha a sötét keblű tengeren habcsillámok játszadoznak. Emlékezete kifogyhatatlan adomatár.

Csak ritkán dalolja, hogy kedve nem ágról-ágra szálló víg madár többé;

... Mocsárszalonka: fölröppentve,
[percznyi
Villogó légi tánczát ha lejárja,
A föld sarába süllyed ujólag.
(*Tóth Endréhez.*)

— — Szólni kellett volna »nemes gondolkozásáról s ebből folyó mély emberbaráti

szeretetéről, tiszta, lelkes hazafiságáról, rendkívüli igazságérzetéről s társadalmi és politikai morál tekintetében teljes puritánizmusáról, hajthatatlan következetességéről.«

Jellemének mind e kiválóságai ott tükröződnek költészetében, melynek gyöngyei közül e helyen csak azokat szemelgettem össze a tér parancsolta rövidséggel, melyeket természetszeretete és vadászkedvtelése termett minden igaz vadász gyönyörűségére. *Bellosics Bálint.*

VADÁSZAT.

Egy és más a vadmacska fogásáról.

Ha elgondoljuk azt, hogy mily rengeteg kárt okoz a vadmacska az apró vadban, ha elszaporodik: nem lesz érdektelen, ha a fogásáról egyet-mást elmondok.

Nagym. Gróf Z. J. úr m. . . i pagonyában az előző években, ha nem is mondhatjuk, hogy sok volt, de meglehetősen számban fordult elő ez a bestia. Mi nem tudtuk elképzelni, hogy a császármadár szaporulata miért mutat oly nagy hanyatlást; amíg azután rájöttünk, hogy ennek oka a pagonyt keresztül-kasúl barangoló vadmacskákban keresendő. Az itteni erdész azután nagy eréllyel hozzálátott azok pusztításához. Próbálkoztunk vele lesen, azután vasat tettünk ki nekik. De bizony vajmi kevés eredménnyel. Mindössze hat év alatt ő lött kettőt és én is kettőt. Vasban is csak egy fogódzott meg a l. . . i pagonyban. Így azután mi beláttuk, hogy czélt nem érünk.

Es tovább törtük a fejünket rajta, hogy mi módon lehetne a gaz bestiák szaporodásának gátat vetni. Főnököm időközben a Kegyelmes úrral elment ázsiai útjára.

Én szerettem volna néki, mire haza jön, egypár vadmacskabőrt előmutatni.

Többször hallottam dicsérni és magam is tapasztaltam más uradalomban az úgynevezett csapóládák használhatóságát. Próbálkozzunk hát meg vele!

Egypár elhasznált deszkából összeütöttem magam egyet és kivettem oda, ahol gondoltam, hogy eredményre van kilátás. Természetesen az uradalmi erdészek kinevettek érte. »Majd bizony az a rendkívüli óvatos rabló bemegy egy olyan kalitkába. Csak azt várja!«

Igaz, hogy vagy fél évig nem fogtam vele mást, csak egy szerencsétlen varangyos békát.

No de hát én bíztam. Nemsokára azután három vadmacska bőrrel számoltam be. Látva azután az időközben hazatért erdészünk az eredményt, ő is készítettett még négy csapóládát. Úgy, hogy most már elmondhatjuk, hogy pagonyunkból a vadmacska — kivéve a máshonnan látogatóba átjött példányokat — kipusztult. Annál is inkább, miután két év

alatt tizenhat vadmacskát fogtunk a csapóládában. És az ideai télen mindössze csak egynek anyomát fedeztük fel. Így tehát azokban a pagonyokban, a melyekben a vadmacska el van szaporodva, legjobban ajánlhatom a csapóládákat.

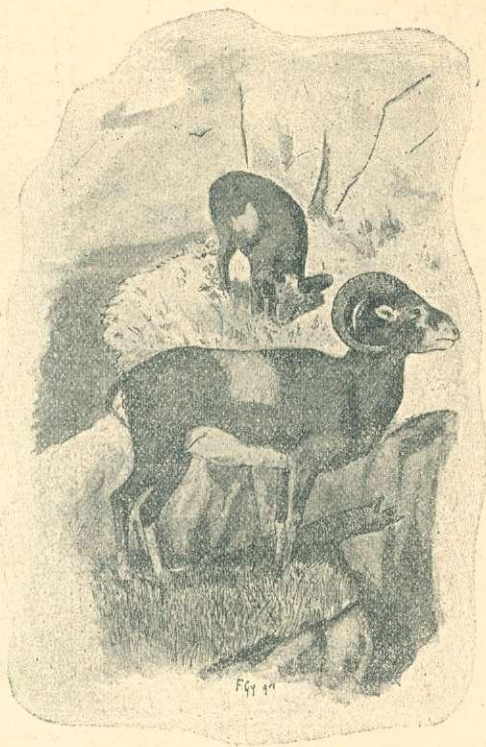
Ezeknek szerkezete és felállítása oly ismert dolog, hogy annak bővebb leírását fölöslegesnek tartom.

Azonban megjegyzendő az, hogy a csapóládákhoz vezető kis gyalogösvény minél sűrűbb fiatalosokon vezetendő keresztül. És annak tisztántartásáról természetesen gondoskodni kell.

Ha ezt az ösvényt a vadmacska megtalálja, azon mindaddig bandukol, amíg egyik vagy másik csapdához nem ér. Ott azután, hogy ki ne kerülhesse a csapdát, az út mindkét oldalán három-négy méter hosszú és mintegy fél méter magas, vékony vesszőből font kerítést állítunk fel. Attól ne tartsunk, hogy a macska ezt átugorná, mert ez a legritkább esetben fordul elő.

Hanem miután a csapda mindkét oldala nyitva van, ő azon keresztül lát és a csapdát valószínűleg valami odvas fának gondolja, a melyben ő amúgy is előszeretettel bujkál. Tehát most sem kerüli azt ki, hanem át akar rajta bújni. Mikor azután a csapda közepén levő peczekfára (a melyre 20–30 cm. széles kis deszkácskát szegeztetünk, hogy a macska át ne lépje) rálép: a csapda mindkét ajtaja lecsapódik és a macska fogva van. A kivétele azután úgy eszközölendő, hogyha nincs nagyon sűrű helyen, az állatot kieresztjük és úgy agyonlőjjük. De ezt csak akkor tesszük, ha bízunk lövészi ügyességünkben. Ennél praktikusabb, ha zsákba eresztjük és abban verjük agyon a macskát, vagy hogy annyit ne szenvedjen, egyszerűen agyonlőjjük. Igaz ugyan, hogy a mi kerülönk nagyon egyszerű módon bánt el vele egyszer. Ugyanis a csapdákat vizsgálván, egy hatalmas kandúrt talált azok egyikében. Miután nála semmiféle ütő vagy szűrő szerszám nem volt, benyúlt a csapdába és megfogván a vadmacska egyik lábát, azt kihúzta a csapdából és eltörte. Ugyanígy bánt a másik lábával is. Mikor azután ez a mütét ily gyönyörűen sikerült, gondolta, most már csak el nem tud

szaladni és a csapdából egészen kihúzta a macskát. Kerítet egy suhángot és agyonverte. No de azután oktalan tetteért volt is neki mit hallgatni, mikor haza

MUFLONOK. (A vadászati kiállításból.)

hozta. Hát bizony a fenti operációt én sem ajánlom senkinek. A fentebbieken kívül még megjegyzem azt, hogy ha a macska tovább van a csapdában, azt, miután fából van, rendesen ki is kezdi. Ennek meggátlása czéljából elegendő, ha a csapdát belülről az ajtók körül bebádogoztatjuk, valamint az ajtót is. Másutt ez szükségtelen, miután máshol a macska nem rág, csak ahol nyilást lát. Az nagyon természetes, hogy a lábákat azután minden reggel szorgalmasan meg kell vizsgálni: nem fogódzott-e meg benne valami, esetleg nem csapódott e le magától. Vagy hogyha van benne valami, azt hivatlan egyének tudatlanságból, esetleg rosszakaratból ki ne bocsássák. Hogy ez a csapóláda az összes csapdák közt a vadmacskafogásra legjobb, annak elég bizonyítéka az, hogy mint fent említettem, két év alatt mi 16-ot fogtunk vele. És így azt mindenkinek legmelegebben ajánlhatom. Magától értetődik, hogy a csapóláda télen nem használható. De nyáron annál nagyobb eredményt képes felmutatni. Különösen márczius, április, május és június hónapokban, mert sokszor foghatunk vele poczakos macskákat.

E cikk megírását annál is inkább szükségesnek tartottam, miután a »Vadászlap« múlt évi egyik számában mint *legnagyobb ritkaságot* említi azt: hogy a vadmacska itt és itt a csapóládában fogódott meg. Holott a mi tapasztalataink szerint ép az ily csapóládákkal lehet ezt legsikeresebben pusztítani.

Bécsy Vilmos.

